

SÚŤAŽ MLADÝCH ZÁCHRANÁROV

Dňa 30. apríla 2009 sa zúčastnili žiaci našej školy súťaže Hliadok mladých záchranárov. Súťaž usporiadal Slovenský Červený Kríž a Základná škola Laca Novomeského v Trenčíne. Zúčastnilo sa jej 15 hliadok z Trenčianskeho kraja. My sme sa súťaže zúčastnili po prvýkrát po dlhých rokoch. Preto sme nešli zvíťaziť, ale zúčastniť sa a nabrat nové skúsenosti. Na súťaž nás pripravovala pani učiteľka Mgr. Jana Ševčíková. Napokon vybrala piatich súťažiacich, boli to Eduard Rybár a Filip Gulán z deviatej triedy a Matúš Ťaptík, Denisa Magálová a Daniela Štefániková z ôsmej triedy.

Päťčlenné hliadky museli absolvovať pred prísnymi pohľadmi rozhodcov tri teoretické a štyri praktické úlohy. Medzi praktické úlohy patrila resuscitácia, ošetrovanie popáleniny, poranenia hlavy a prebratie z mdloby. V teoretických otázkach sme dokazovali svoje vedomosti o Červenom kríži a Polmesiaci, o darcovstve krvi a o ošetrovaní ľahkých poranení. Žiaci našej školy prezentovali svoje vedomosti a zručnosti na dobrej úrovni a dôstojne reprezentovali svoju školu. Dopustili sme sa síce niektorých chýb, ale odchádzali sme s vedomím, že sme sa niečo nové naučili, zmerali sme si sily s našimi vrstovníkmi, ale, hlavne, odišli sme s presvedčením a predsavzatím, že sa budeme pripravovať na túto súťaž ešte svedomitejšie a o rok sa jej určite zúčastníme.

Ďakujeme pánu Romanovi Podhradskému, ktorý ako náš dobrý sponzor nás na súťaž ochotne dopravil.

Matúš Ťaptík, žiak 8. triedy

Súťaž mladých záchranárov – naše družstvo

MATERSKÁ ŠKOLA

Konečne si naplno užívame teplé lúče slniečka. Celá príroda už vonia letom. Tešíme sa všetci. Tešíme sa, keď sa podarí niečo, z čoho majú radosť deti aj ich rodičia.

Tvorivé dielne v MŠ

Takou bola i akcia Tvorivé dielne na tému Veľká noc, kde deti dokázali svoju šikovnosť, uplatnili fantáziu a tvorivosť. Mamičky a celé rodiny sme potešili programom v rámci oslavy Dňa matiek. Nedali sme sa zahanbiť ani medzi žiakmi základnej školy a náš program sa všetkým účastníkom slávnosti páčil a vyvolal na ich tvárach radosť i obdiv. Deťom sa zasa páčil deň, kedy do našej škôlky zavítali policajti. Prišli na policajných autách aj so svojimi pomocníkmi psami, priniesli nám ukázať zbrane, ale hlavne deti poučili, ako sa treba správať na cestách, aby sa nám nič zlého nestalo. Ako darček sme dostali pre všetky deti vestičky, ktoré budú nosiť na vychádzke, aby nás bolo pri ceste už zďaleka dobre vidno.

Deti v nových vestičkách

Deň matiek – program pre mamičky

Teraz nás už čaká len rozlúčka s predškolákmi a slávnostné ukončenie školského roka.

RÁSTOL SOM NA ŠKOLSKOM DVORE

(1. časť)

*Chťo nám pomôže ploty zaplétat
Pomôš nám, Anyčka, pomôš .....*

A ty milá Elyška, červená – bjélá ružička ...

Tieto piesne a ich melódie počujem, keď si spomeniem na rodný školský dvor v Bzinciach. Dievčence ich spievali každú prestávku. Jednu pieseň spievali „malé žáčky“ (1. a 2. ročník) a točili sa v kruhu, druhú pieseň „väčšie žáčky“ (3. a 4. ročník), ktoré sa v inom kúte dvora točili v druhom kolese, spolu sa nemiešali. Chalani sa hrali na chytanú, často prebehávali cez kolá dievčat. Sáčali do nich, dievčatá výskali, aj keď často boli rady, že do nich chlapi zapárajú.

Keď som ešte nechodil do školy, často ma žiačky brávali medzi seba do kruhu. Ako žiak som sa už s dievčatami nehral, už som patrilo ku chlapcom.

V období, na ktoré si ešte spomínam, boli na našom dvore aj „velkí žáci“, ktorí sa učili striedavo, odpoľudnia (5. – 8. ročník), lebo existovali len dve učebne. Až od roku 1934 žiaci tretej triedy prešli do novej budovy Obcej školy v Dolných Bzinciach.

V Bzinskom chýrniku pekne opísal spomienky na bzinskú školu rodák „JFK“. Ten začal chodiť do školy v r. 1951, moje spomienky sú staršie.

Narodil som sa na Jozefa v roku 1927 v starom kantorskom byte, v ktorom je teraz Múzeum Ludmily Podjavorinskej. Do ulice sme mali dve izby. Dve okná od brány bola hostovská izba, dve okná oddola bola spálňa. Vchod do bytu bol z dvora, za malou predizbou bola kuchyňa s menším nízkym oknom. V rohu, s veľkým oblokom do dvora, bola obývací izba, otcova pracovňa. V chodbe od návratia, kde je teraz vchod do múzea, sme mali komoru na potraviny.

Školský dvor bol medzi budovami kantorského bytu, školských tried, múru od suseda Bratranca a mlynským náhonom – „kriepopou“. Pre veľké množstvo žiakov boli nielen triedy, ale aj dvor tesný. Veď vtedy chodilo do dvoch tried vyše 200 detí. Cez prestávku využíval sa priestor dvora, ulica pred školu, pri nepriaznivom počasí aj návratie. Cez veľkú prestávku využíval sa aj priestor okolo pomníka padlých za potokom, kde sa hrával aj „fodbal“ na jednu bránku.

Školský dvor bol síce malý, ale upravený. Daždová voda z dvora a zo stiech odvádzala sa potrubím do potoka na ulicu. Na dvore sa nerobili kaluže, nebolo blato. Pri brehu mlynskeho náhonu bol košatý strom strakatej moruše, pri chodbe do druhej triedy bola vysoká hruška. V rohu kantorského bytu rástol vinič, červený samorodák, na múre od Bratrancov sa ťahal po žrdovej konštrukcii biely vinič „Čabianska perla“.

Školský dvor nežil len cez školské prestávky. Konali sa tam školské a obecné slávnosti, aj detské divadelné predstavenia. Ruch bol aj cez nedele. V škole boli schôdze združenia mládeže, nacvičovali sa divadlá, spevokol, schôdze ženského spolku, Hviezdoslavovej besedy a pod. Cez nedele boli školské záchody k dispozícii návštevníkom kostola, na školský dvor si prišli pofajčiť a podebatovať chlapi i mládenci.

V sobotu dopoludnia bolo normálne školské vyučovanie.

Odpoľudnia som mal povinnosť s mendíkom pozametáť ulicu aj dvor. Bolo s tým dosť roboty, na zem padali plody moruše (drevených malín), na ktoré chodili husi a kačice, po ulici chodili kone, kravy – to všetko nechalo po sebe stopy. Potom bolo treba zametené plochy poliať krlou s nasadenou ružicou. Tvorili sa ozdobné špirály, vlnovky, pruhy. V sobotu pred večerom bola celá dedina vyzametaná a ozdobne vypoľievaná.

Po skončení školského roka navozili furmani na školský dvor palivové drevo pre školu aj pre nás. Drevo schlo do konca prázdnin v klieťkach, potom ho prišli chlapi poplítiť, pokáľať. Pravdaže, v čase môjho detstva sa píľilo ručne.

V druhej polovici prázdnin, keď školské latríny preschli, vyvážal sa „med“ do záhrady. Zakopával sa do jám v trávniku medzi stromami.

Pred koncom prázdnin prišli ženy vyriadiť školské triedy. Na dvore sa postavil parák s kotlom. Horúcou vodou s drevným popolom sa dôkladne vydrhli dlážky. Potom sa nechali 2-3 dni vyschnúť, celé dni sa nechali triedy vetrať otvorenými oknami. Suché dlážky sa napúšťali prepáleným motorovým olejom z autobusu od Turana.

Školské triedy boli dve, každá mala tri okná do ulice. Vchod do prvej triedy bol z návratia. Do druhej triedy sa išlo cez chodbu – „gánek“, ktorý bol pristavený k budove zo strany dvora. V roku 1937 po vybudovaní nového kantorského bytu spravila sa z dvoch predných izieb kantorského starého bytu nová trieda. Z dvoch pôvodných malých tried sa vytvorila jedna väčšia a kabinet. Chodba, ktorá viedla k druhej triede, sa odstránila. Zostal po nej len betónový chodník a rozšíril sa školský dvor.

Z piateho ročníka tretej triedy odchádzali žiaci na stredné a odborné školy. V 6.- 8. ročníku opakovacích tried ostávali aj šikovní žiaci, ktorí nešli na stredné školy hlavne z finančných dôvodov. Z týchto chlapcov otec vyberal, so súhlasom ich rodičov, kandidátov na mendíkov. Jeden mendík bol na fare, druhý u kantora, kde sa stravovali. Povinnosťou mendíkov bolo zvonit' na veži, ťahať mechy organa v kostole, vykonávať pomocné práce na fare a v škole. Títo chlapi sa stávali spoločensky skúsenejšími, nadobúdali sebaistotu a po skončení povinnej školskej dochádzky vyučili sa remeslo. Keď som bol v ich veku, boli to moji kamaráti. Spomeniem napríklad jedného: Keď sa moja mama vydala do Bzincov, jej otec – kachliarsky majster v Lučenci si myslel, že jeho dcére bude tu zima. Doviezol do obývačky v starom kantorskom byte šamotové kachličky a poslal vyučeného tovariša, aby pec postavil. Tovarišovi pomáhal mendík, ktorému sa tá práca zapáčila. Vyučil sa u môjho starého otca remeslo a bol z neho v širokom okolí Bzincov známy kachliarsky majster Martin Valo.

Keď spomínam tieto príhody, spomeniem pani učiteľku Annu Šťastnú (Bratrancovú), pôvodom z Turčianskej Blatnice. V jej rodičovskom dome v Blatnici bývali filmári (Siakel a iní Slováci z Ameriky), ktorí po prvej svetovej vojne prišli do Gaderskej doliny natáčať prvý film Jánošík. Ostali po nich zvyšky vyradených filmových záberov, ktoré si ale domáci pán odložil. Filmári skrachovali, film sa nedotočil. Pani učiteľka Šťastná odovzdala všetko, čo po filmároch našla na povale, Slovenskému filmovému archívu, a tak sa zachovali jediné dokumenty z prvého nakrúcania filmu Jánošík.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

Ing. Jozef Klincko

OTÁZKA PRE STAROSTU

1. Aký dopad má na obec hospodárska kríza?

Hospodárska kríza má, žiaľ, dopad na život celej našej spoločnosti a výnimkou nemôžu byť ani obce. Rozsah dopadu sa bude prejavovať postupne a v súčasnosti môžeme len odhadovať, aký bude veľký. Obecné zastupiteľstvo už na svojom marcovom zasadnutí schválilo viazanie rozpočtu na rok 2009 vo vybraných položkách vo výške 10%. V praxi to znamená, že výdavky v rozpočte zostávajú, ale vo viazanej výške sa nebudú čerpať. Plánované akcie na tento rok sa teda môžu realizovať, ale musíme byť skromnejší a skutočne pri čerpaní dôkladne zvážiť, kde je možné šetriť. Obec aj počas krízy musí plniť svoje poslanie, musí ďalej „žiť“ a ja som presvedčený, že aj pri skromnejších finančných prostriedkoch sa nám to spoločne podarí.

2. Ako je zabezpečená prevádzka Zberného dvora?

V minulom čísle Bzinského chýrnika som informoval, že od apríla bude otvorený pre občanov „Zberný dvor“. Do úvodzoviek som dal názov preto, lebo sa v zmysle legislatívy nemôže jednať o zberný dvor, ten sa budeme snažiť vybudovať neskoršie, ale sa jedná o zberné miesto pre niektoré komodity odpadu, ako sú objemné odpady - nábytok v rozobratom stave a pod., textil, koberce, matrace, drobné stavebné odpady do 1 m³, kovy. Neuskladňujú sa plasty - zber je zabezpečovaný 1 krát mesačne, papier - zber je zabezpečovaný 3 krát ročne, stavebný odpad nad 1 m³, biologický odpad. Často sa stretávame s otázkou, kam sa má uložiť odpad, ktorý vzniká pri búraní stavieb (nad 1m³), alebo pokiaľ má občan väčší objem komunálneho odpadu. V

týchto prípadoch sa musí odpad ukladať na skládku K.O.S. v Kostolnom. OÚ zabezpečí pristavenie veľkokapacitného kontajnera. Stavebný materiál, ktorý sa ďalej môže spracovať, ako je betón alebo iný stavebný materiál, je možné odvieť do prevádzky firmy „Recyklácia a zhodnocovanie stavebného odpadu“, ktorá má sídlo v Novom Neste nad Váhom (kontakt na OÚ). Chcel by som požiadať všetkých občanov našej obce, aby sa snažili o čo najlepšie triedenie odpadu a nezneužívali „výhody“ súčasného bezžetónového systému zberu odpadu, pretože zvýšené náklady na odvoz odpadu nám neumožňujú realizovať iné, pre občanov tiež veľmi dôležité aktivity.

3. Už dlhšiu dobu nie je prístupná internetová stránka obce.

Je to pravda, prakticky od 8. mája nie je možné sa pripojiť na internetovú stránku našej obce. Tento problém spôsobil vírus, ktorým našu stránku „nainfikoval“ nejaký hacker. V súčasnosti je pripravená nová podoba aj s novým zabezpečením. Prístupná bude, dúfam, do konca mája.

4. Čo je nové s bývalým „Miškovicích mlynom“?

Objekt mlyna je vlastníctvom štátu a v súčasnosti sa konečne pripravuje jeho predaj. Naša obec už v roku 2007 požiadala vlastníka - Obvodný úrad v Trenčíne, o stanovisko k majetkovému vysporiadaniu objektu a hlavne o riešenie zabezpečenia objektu pred vstupom cudzích osôb. Dnes môžeme konštatovať, že OÚ v Trenčíne pripravuje odpredaj objektu formou verejnej dražby. Termín dražby zatiaľ nebol stanovený, prípadní záujemcovia o kúpu môžu získať viac informácií na Obvodnom úrade v Trenčíne.

STRETNUTIE NA HRUBEJ STRANE

4. mája sa v opravenom kultúrnom dome na Hrubej Strane uskutočnilo netradičné stretnutie žien s názvom Babinec. Konalo sa na podnet zástupkyne starostu Ing. E. Gregušovej a prednostky OÚ Ing. G. Čiadeovej a za spolupráce kultúrnej komisie a mnohých kopanických žien. Pozvanie prijal aj starosta obce Ing. Pavel Bahník.

Z podujatia na Hrubej Strane

Stretnutie začali svojím vystúpením žiaci našej školy. Potom nasledovali prezentácie o dejinách bzinských kopaníc, ktoré pripravili žiačky 9. triedy. Potom sa predstavila malá manekýnka Timka, ktorá bola oblečená v bzinskom kroji. Ing. E. Gregušová popísala bzinský kroj a zároveň poprosila ženy, ktoré ešte kroj nosili a opatrujú jeho súčasti, aby sa snažili o jeho zachovanie a pomohli ho pre svoje deti pripraviť. Prítomným sa prihovorila prednostka OÚ Ing. G. Čiadeová a informovala o plánoch v budovaní kopaníc.

MUDr. Tomašovicová v krátkosti poinformovala hlavne ženy o možnostiach liečebnej gymnastiky. Moderátorka podujatia Ing. E. Gregušová potom predstavila práce žien, ktoré boli v kultúrnom dome vystavené. Boli to hlavne ručné práce - vyšívané, háčkované a pletené, ďalej obrázky vyrobené servítkovou technikou, kazetky zdobené prírodnými materiálmi, plastické predmety z vizovického cesta. Šikovné a ochotné ženy priniesli aj svoje pekárské a cukrárske výrobky, na ktorých si pri káve a čaji pochutnali všetci prítomní. Boli tu aj už zarámované obrázky, ktoré maľovali žiaci základnej školy a ktoré budú zdobiť interiér rekreačného zariadenia v bývalej škole. Toto zariadenie patrí už obci, je vyčistené a pripravené prijať svojich hostí. Účastníci tohto stretnutia mali zároveň možnosť prezrieť si celú budovu.

Napokon sa chceme poďakovať všetkým sponzorom, ktorí zabezpečili občerstvenie a sladkosti pre deti, ako aj správcovi kultúrneho domu Jaroslavovi Bušovi za prípravu miestnosti. Vďaka patrí všetkým ženám, ktoré predstavili svoje krásne ručné práce, deťom a ich učiteľom za pekný program, starostovi obce za príhovor a samozrejme organizátorkám za prípravu celého stretnutia. Veríme, že takéto príjemné podujatie pripravíme aj v ďalších osadách Bziniec.

OSOBNOSŤ OBCE

Súčasne so vznikom Slovenskej republiky prišli do praxe mnohé nové zákony, ktoré schválila Národná rada SR. Veľký význam pre obce a mestá má nová kontrolná funkcia – hlavný kontrolór obce alebo mesta. Osoba, ktorá túto funkciu vykonáva, je volená na predpísané obdobie obecným, resp. mestským zastupiteľstvom a svoju funkciu vykonáva na určitý úväzok podľa veľkosti obce či mesta.

Platený je z rozpočtu obce a musí absolvovať školenia organizované štátnymi orgánmi. Po ich zvládnutí obdrží certifikát.

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje plán kontrolných činností vykonávaných hlavným kontrolórom počas každého roka. Súčasne sa volí hlavný kontrolór na obdobie šiestich rokov.

Prvou hlavnou kontrolórkou v našej obci bola dnes už nebohá JUDr. Vlasta Hrnčíříková zo Starej Turej, ktorá v obci pôsobila do 30.6.1995.

Od tohto obdobia pri obecnom zastupiteľstve vo funkcii hlavného kontrolóra 13 rokov pôsobil Ing. Ivan Križko, občan našej obce. Svoju funkciu zodpovedne vykonával počas volebných období troch starostov. Následne ako poslanec, zástupca starostu a starosta môžem hodnotiť jeho prácu a spoluprácu v jeho funkcii.

Ing. Ivan Križko sa narodil 20.marca 1932 v Brne. Jeho otec Ing. Pavol Križko pochádzal zo vzdanej a národnostne uvedomelej rodiny zo známeho mesta Kremnica. Starý otec Pavol Križko bol archívárom v Kremnici a bol vo svojej funkcii precíznym človekom. Mimochodom v Bratislave jedna ulica v okolí hlavnej železničnej stanice dlhé roky nesie jeho meno.

Ivanov otec Pavel Križko bojoval na frontoch v I.svetovej vojne. Po jej skončení absolvoval vysokoškolské štúdium na Vysokej škole technickej v Brne. Ako novopečený inžinier začal pracovať v Brne, kde sa zoznámil s úradníčkou, slečnou Prochádzkovou z Přerova. Neskoršie sa presťahovali do Košíc, kde otec učil na Štátnej priemyselnej škole strojníckej. Po vypuknutí II.svetovej vojny Košice zabralo Maďarsko, tak ako správni Slováci sa Križkovci presťahovali do srdca Slovenska – do Banskej Bystrice, kde sa presťahovala i priemyslovka. Tu sa po skončení gymnázia Ivan prihlásil na Vysokú školu technickú do Bratislavy. Túto úspešne zakončil v r.1957. Začal pracovať v Hutnom projekte Bratislava ako konštruktér a neskoršie projektant. Podieľal sa na projekcii závodov Niklová huť Sereď, Ferozliatiny Široká na Orave a Hlinikárne Žiar nad Hronom.

V roku 1959 sa oženil, tým potreboval byt, ktorý dostal v Košiciach, kde sa začali stavať Východoslovenské železiarne. Postupne sa tu vypracoval do vedúcich a funkcií ako odborový funkcionár.

V sedemdesiatych rokoch minulého storočia sa rozširoval Slovnaft Bratislava, ako skúseného odborníka bolo ho treba tu, a tak sa znovu sťahoval do Bratislavy. V petrochemickom gigante vykonával viacero zodpovedných riadiacich funkcií a bol členom mnohých odborných a posudzujúcich rád v celoštátnej pôsobnosti. Tiež spolupracoval s vedeckými inštitúciami v

bývalej Nemeckej demokratickej republike. Z uvedených funkcií vyplývalo mnoho pracovných ciest - domácich i zahraničných, veľa odbornej i politickej zodpovednosti, ale i mnoho osobných kontaktov s ľuďmi, ktorí riadili štátne podniky a inštitúcie.

Pán Ivan Križko patril v tom čase medzi špičku odborníkov v konštrukcii, projekcii, výstavbe, technológii i v technickej vybavenosti veľkých štátnych podnikov v oblasti hutníctva, petrochémie a chemického priemyslu. Z toho vyplynuli ďalšie zodpovedné funkcie v Slovchémii Bratislava a neskoršie v Dimitrovke Bratislava. Tu pracoval vo funkcii námestníka pre výstavbu, kde riešil, viedol a zodpovedal za rozšírenie výrobného podniku, ktorý sledovali vládne orgány. Pred dôchodkom bol ešte poverený riadením výstavby Rekreačného zariadenia Slovnaftu vo Vyhniah. Po ukončení výstavby odišiel do zaslúženého dôchodku v r.1992.

Ako človek vyťaženej riadiacimi a zodpovednými funkciami hľadal oddych a relax na vidieku, a tak ho našiel pod Javorinou, v našej obci, ešte v roku 1980. Zakúpil chalupu na Hrubej Strane – u Bakov. Postupne chalupu rekonštruoval podľa seba i rodiny a natrvalo sa tu usadil. O nejaký rok sem natrvalo prišla bývať manželka, ktorá dosiahla dôchodkový vek. Vo svojej chalupe spoločne pracujú i oddychujú a prijímajú svoju rozvetvenú rodinu na víkendy a prázdniny. Pán Križko sa na kopaničiach rýchlo adaptoval a spriatelil s občanmi i s členmi občianskeho výboru a poslancami za túto miestnu časť. Bolo by škoda nevyužiť skúsenosti, odborné kvality, zodpovednosť a precíznosť tohto nášho nového občana. Nasledoval krátky pohovor o rozsahu požadovaných úloh, informácia poslancom, krátke predstavenie a voľba bola jednohlasná na zasadnutí obecného zastupiteľstva. Funkciu hlavného kontrolóra prebral v II. polroku 1995.

Vysoká postava, mladický dôchodca, vždy perfektne oblečený, kufrík, kalkulačka, mobil to predstavovalo tohto vzácného človeka 13 rokov. K tomu ešte dobrý prístup k starostom, poslancom, pracovníčkam obecného úradu a hlavne rozhladenosť, odborná zdatnosť vo veciach finančných, stavebných, technických, organizačných dokreslovalo nášho „pána hlavného kontrolóra.

Vždy si vedel úlohu kontroly premyslieť, napláňovať termíny, zorganizovať postup a priebeh. Potom vykonať kontrolu, napísať protokol, konzultovať so starostom, predložiť poslancom, na zastupiteľstve podať vysvetlenie a prípadne navrhnúť ďalšie riešenie.

Okrem toho riešil alebo pomáhal pri odborných záležitostiach ako boli: čistička odpadových vôd, trasy kanalizácie, kanalizačné prípojky, trasy vodovodov v obci, vodovodné šachty a prípojky spotrebiteľov. Podieľal sa na kolaudáciách sídliska Chríb, čističky odpadových vôd, kanalizácie, jednotlivých vodovodných vetiev atď. Tu všade bol nápomocný a ochotný kedykoľvek prísť a spolupracovať pri rôznych odborných, obchodných i páľčivých problémoch s dodávateľmi či schvaľovacími orgánmi. Z každého jednanja zhotovil záznam s riešením, termínmi a zodpovednými osobami. Tak ako bol zvyknutý celý produktívny život v zamestnaní a hlavne zodpovedný voči sebe.

Svoju funkciu ukončil koncom minulého roka – veď mali čokoro prísť dve sedmičky a možno už i ozajstný odpočinok. Za životom, prácou a všetkou činnosťou sa môžeš smelo obzrieť – vďaka ti Ivan – bol si človek vždy na správnom mieste! Titul Osobnosť obce si plne zaslúžiš!

A čo želať: - dobré zdravie, spokojnosť, lásku najbližších, porozumenie a šťastný odpočinok na svojej kopaničiarskej chalupe.

Ivan Mrázik, člen RR

DÁVAME DO POZORNOSTI OBČANOM

Dňa 20. mája 2009 bol schválený **Vládny program zateplovania**, ktorého účinnosť je 20. 5. 2009.

Vykonávateľom je Štátny fond rozvoja bývania.

Predmetom podpory sú budovy na bývanie

- rodinné domy,
- bytové domy.

Žiadateľom - príjemcom podpory je

- fyzická osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, dovŕšila vek 18 rokov a má vlastný príjem,
- právnická osoba, so sídlom na území Slovenskej republiky

Oprávnenými projektmi sú projekty pre stavby, ktoré zabezpečujú zlepšenie tepelno-technických vlastností budovy na bývanie a

- preukazujú dosiahnutie zníženia potreby tepla na vykurovanie minimálne 20 % oproti výpočtovo určenej potrebe tepla na vykurovanie za podmienky, že uskutočnením tohto účelu sa splní hygienické kritérium, kritérium výmeny vzduchu a energetické kritérium určené osobitným predpisom,
- spĺňajú kritériá minimálnych tepelnoizolačných vlastností stavebných konštrukcií preukázaním hodnoty súčiniteľa prechodu tepla stavebných konštrukcií nižšej, ako je požiadavka osobitného predpisu, pričom stavebnými konštrukciami sú obvodový plášť, strešný plášť, otvorové konštrukcie a vnútorné deliace konštrukcie medzi vykurovaným a nevykurovaným priestorom a

c) právoplatné kolaudačné rozhodnutie na budovu na bývanie bolo vydané pred rokom 1989.

Forma a výška podpory

1. Podpora pre uskutočnenie projektov sa realizuje formou zvýhodnených úverov s lehotou splatnosti 15 rokov a nulovou úrokovou sadzbou.

2. Úver je možné poskytnúť do 100 % oprávnených nákladov stavby, najviac však

- 50 eur/m² zateplenej plochy pri rodinnom dome,
- 80 eur/m² zateplenej plochy pri bytovom dome.

3. Zateplená plocha je plocha stavebných konštrukcií, ktorými sú obvodový plášť, strešný plášť, otvorové konštrukcie a vnútorné deliace konštrukcie medzi vykurovaným a nevykurovaným priestorom, ktoré sú predmetom realizácie procesu zateplovania.

Oprávnený náklad

Oprávneným nákladom pre projekty je cena za zhotovenie stavby podľa bodu „oprávnené projekty“, vrátane dane z pridanej hodnoty. Do ceny za zhotovenie stavby sa započítava cena za projektové práce, inžiniersku činnosť, spracovanie tepelno-technického posudku, spracovanie návrhu na podanie žiadosti o poskytnutie podpory a spracovanie a vydanie certifikátu o energetickej hospodárnosti.

Bližšie informácie o podmienkach a postupe podávania žiadostí o dotáciu nájdete v prílohe mailu, resp. na internetovej stránke MVRR SR: www.build.gov.sk, prípadne na našom OÚ

INFORMÁCIA ZO ZASADNUTIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Schôdza obecného zastupiteľstva sa konala 19. mája na Hrubej Strane. Poslanci rokovali o mnohých bodoch programu.

OZ zobralo na vedomie:

- kontrolu uznesení a zápisnicu napísanú na mimoriadnom zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 17.04.2009 a zápisnicu napísanú na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 19.05.2009 a jednohlasne ich **schvaľuje**.
- závery finančnej kontroly HK a **ukladá** starostovi obce a pracovníkom OcÚ prijať účinné opatrenia na odstránenie zistených odchýliek v daňových priznaniach a spôsob vymáhania nedoplatkov a informovať OZ o splnení tejto úlohy
- informáciu HK o znižovaní záväzkov obce z roku 2006 až 2008 a **ukladá** starostovi obce neustále sledovať plnenie rozpočtu a priebežne informovať OZ
- informáciu o zákone č.66/2009 Z.z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky
- informáciu o účinnosti všeobecne záväzného nariadenia č. 4/2009 o umiestňovaní volebných plagátov na území obce Bzince pod Javorinou počas volebnej kampane 2009 – Voľby do európskeho parlamentu.
- informáciu o prijatom VZN – Trenčianskeho samosprávneho kraja o poskytovaní sociálnych služieb
- informáciu o pripravovanej rekonštrukcii rozvodov plynu v obci
- informáciu o výsledku výberového konania - rekonštrukcia cesty III/581 11 cez obce Bzince pod Javorinou, ktorú pripravuje a bude realizovať SC TSK
- informáciu o pripravovanom zájazde pre dôchodcov
- informáciu o prebiehajúcich a vykonaných opravách vodárenskej infraštruktúry v Cetune
- informáciu o priebehu rekonštrukcie kúrenia v KD Cetuna, Hrubá Strana a Hrušové
- možnosť vybudovania voltarickej elektrárne.

OZ schválilo:

- finančný príspevok pre Základnú organizáciu Slovenského zväzu včelárov v Novom Meste nad Váhom a slabozrakých vo výške 20,-€
- finančný príspevok Oblastnému výboru Slovenského zväzu Protifašistických bojovníkov o finančný príspevok na oslavy 65.výročia SNP vo výške 150,-€
- Obecné zastupiteľstvo v Bzinciach pod Javorinou **schvaľuje**:
  - predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy ROP-4.1a-2009/01 ROP za účelom realizácie projektu „Rekonštrukcia budovy školy s ohľadom na zníženie energetickej náročnosti ZŠ L. Podjavorinskej Bzince pod Javorinou, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom obce a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
  - zabezpečenie realizácie projektu obce po schválení žiadosti o NFP
  - financovanie projektu vo výške 5% z celkových oprávnených výdavkov na projekt
    - kategorizáciu Rekreačného zariadenia Hrubá Strana na penzión jednorázových
    - Obecné zastupiteľstvo v Bzinciach pod Javorinou **neschvaľuje odpredaj pozemku** v zmysle predloženého GPL, parc.č. 423/3 v k.ú. Horné Bzince
    - Obecné zastupiteľstvo v Bzinciach pod Javorinou **neschvaľuje** odpredaj pozemku parc.č. 878/1 v k.ú. Hrušové a vracia ho na prešetrenie na stavebnú komisiu
    - Starosta obce informoval poslancov OZ o výsledku výberového konania na kúpu úžitkového automobilu, kde bol vybratý uchádzač s najnižšou ponukovou cenou, a to:
      - Citroen – 1,4i PLUS KLIMA s cenou: 10.047,43 € s DPH
    - vyhlásenie dobrovoľnej zbierky na vybudovanie detského ihriska občianskym združením Podjavorinskej deti.

RIZNEROVCI - II. ČASŤ

LUDMILA RIZNEROVÁ – PODJAVORINSKÁ

Známa slovenská spisovateľka sa narodila 26.apríla 1872 ako ôsme dieťa učiteľskej rodiny Karola Rudolfa Riznera. Ludmila bola nadanou žiačkou v triede svojho otca. Do školy chodila od 1. po 6.ročník. Viacej vzdelania sa jej nedostalo, lebo v tej dobe dievčatá obyčajne v ďalšom štúdiu nepokračovali.

Veľký vplyv na rozšírenie vzdelania Ludmilky mal evanjelický farár Ján Pravoslav Leška, ktorý si ju obľúbil a po večeroch navštevoval rodinu pána učiteľa. Dokonca naučil ju ruský jazyk, ktorý si neskôr ďalej prehľbovala a prekladala diela veľkých ruských spisovateľov Puškina, Lermontova do slovenčiny.

Písať básne začala už ako 12-ročná, mala pekný rukopis. Svoje básne posielala strýkovi Ludovítovi Vladimírovi Riznerovi do Zemianskeho Podhradia na korektúre. Strýko veľa i ochotne pomáhal svojej neteri v rozvíjaní tvorby. Pravým opakom bol vlastný otec, ktorý nebol naklonený tomu, aby jeho dcéra písala a publikovala.

Ludmilka bola od malička často chorá a slabá. Rodičia mali starosti o jej ďalší život. Neskôr sa jej ešte pridružili i časté bolesti hlavy, čoho príčinou bol slabý zrak. Nakoniec lekári konštatovali, že ľavé oko je nefunkčné a musí byť nahradené skleneným.

Ludmilka však mala zvláštnu vlastnosť – bola ctižiadostivá a chcela robiť to, čo jej bolo dané – tvoriť a písať. Ovládala slovom i písmom štyri jazyky – slovenčinu, maďarčinu, nemčinu, ruštinu.

Písala básne hlavne pre deti, ktoré boli obsahom veľmi jednoduché a zachycovali život v lese, na poliach, v dedine, v prírode. Toto všetko zobrazovala tak krásne a milo, že sa básne dajú čítať zrozumiteľne, pútavo a veľmi ľahko sa dajú zapamätať. Svoje práce uverejňovala v novinách, ktoré vtedy na Slovensku vychádzali: Černokňažník, Národné noviny, Zornička a mnoho ďalších. Väčšinou ich uverejňovala len pod pseudonymami, ktorých užívala minimálne dvanásť. Najznámejšie boli: Ružadolská, Vrzalovská, teta Ludmila a hlavne Podjavorinská. Po presťahovaní do Nového Mesta nad Váhom v r.1910 si nemohla zvyknúť na túto zmenu, lebo nikoho nepoznala a chýbali jej deti a priatelia z rodnej obce. Až po štyroch rokoch sa adaptovala a pokračovala v tvorbe.

Životné problémy i naďalej zaplňali jej život. Otec jej ochorel a nakoniec v r.1919 zomrel /26.10.1919/. Potom sa starala ďalej o chorú matku Máriu, ktorá zomrela 23.júna 1929. Zostala sama a rodina sa dohodla na predaji rodinnej vilky. Presťahovala sa do činžiaka pri gymnáziu a venovala sa ďalšej spisovateľskej činnosti. Zároveň sa dostala do povedomia obyvateľov mesta ako pracovníčka mestského úradu a tiež pracovala v Spolku Slovenského Červeného kríža, v ženskej organizácii Živena.

V 75. roku života za celoživotné dielo jej vláda Československej republiky udelila titul národnej umelkyne, ako prvej žene – spisovateľke v ČSR. O niečo neskoršie sa jej zdravotné problémy navršili zákernou chorobou – rakovinou slinných žliaz, hrtana a jazyka. Trpela doma i po nemocniciach až zomrela 2.marca 1951 v Novom Meste nad Váhom. Jej želaním bolo, aby večný sen snívala v rodných Horných Bzinciach vedľa svojich predkov pod košatými lipami, ktoré sadil jej pradedo. Takto sa vrátila medzi svojich, aby navždy bola naša. Bzinčania si svoju spisovateľku vážia a starajú sa o jej hrob i pamätník v miestnom parku. Je najznámejšou osobnosťou obce – sme na

ňu hrdí a generácie našich občanov si vďačne spomínajú na jej život a tvorbu. Rovnako si na spisovateľku spomínajú deti z celého Slovenska, ktoré často navštevujú jej hrob, pamätník a pamätnú izbu. Základná škola a obec na jej počesť poriadajú každoročne súťažnú prehliadku v prednese poézie a prózy Podjavorinskej Bzince v rámci celého Trenčianskeho kraja.

ŽIGMUND RIZNER

Pokračoval v rodinnej učiteľskej tradícii – muži boli väčšinou učiteľia. V období rokov 1893 – 1898 učil i v bzinskej cirkevnej škole. Neskôr prešiel do Púchova, kde pokračoval v učiteľskom povolani a následne tu pôsobil vo funkcii školského inšpektora. Spoločne s manželkou Paulínou, rod. Veselou vychovali jednu dcéru Boženu. Táto sa po štúdiach stala herečkou pražských divadiel, kde vystupovala pod menom Božena Obrová. Zostala slobodná, po úmrtí bola spolpená a jej urna je uložená v rodičovskom hrobe vedľa spisovateľky L.Podjavorinskej na hornobzinskom cintoríne. Žigmund Rizner v období pôsobenia v Púchove zakúpil zámok v obci Bohunice, okres Ilava, ktorý súčasne vlastní Lesy SR, obec tu zriadila jeho pamätnú izbu. Sem občas na návštevu brata chodievala i Ludmila Podjavorinská.

Okrem spomínaného brata Žigmunda z desiatich detí do dospelosti dorástli ešte brat Karol Michal a sestra Klementína Mária - vydatá Detrichová.

Vo svojich spomienkach L.Podjavorinská ešte s láskou spomína, ako jej čítal v detstve rozprávky starší brat Miloslav, ktorý bol mimoriadne nadaný. Veľmi za ním žiaľila, keď zomrel ako 8-ročný.

I.Mrzáik, člen RR

DEŇ NARCISOV 2009

výsledok zbierky (17.4.2009)

Celkový výnos v obci	365,96 eura
Z toho:	
Horné Bzince	126,56
Cetuna	93,60
Hrušové	76,43
Dolné Bzince	69,37

Mladí dobrovoľníci Dňa narcisov

DEŇ MATIEK

Vystúpenie detí MŠ

Príhovor starostu obce

V druhú májovú nedeľu – 10. mája – sme oslávili v našej obci Deň matiek. Slávnosť sa konala v obradnej sieni obecného úradu. Otvorila ju a básňou uviedla vedúca kultúrneho oddelenia Janka Kuhajdová. Program pripravili so svojimi učiteľmi žiaci našej materskej a základnej školy, ako aj žiaci základnej umeleckej školy. Všetkým prítomným, predovšetkým však matkám sa prihovoril a poďakoval za obetavosť starosta obce Ing. Pavel Bahník.

Vystúpenie žiakov ZŠ

BLAHOŽELÁME

V júni tohto roku sa dožíva krásneho životného jubilea – 75 rokov pani **Zdenka Prokešová**.

Mnohé generácie Bzinčanov ju poznajú predovšetkým ako učiteľku miestnej základnej školy, neskôr zástupkyňu riaditeľa. V školstve odpracovala 33 rokov svojho života. Z jej iniciatívy vznikla súťaž mladých recitátorov „Podjavorinskej Bzince“, ktorej okresné i krajské kolo sa pravidelne uskutočňuje práve

v bzinskej škole. Venovala sa práci s mládežou, pôsobila v miestnych spoločenských organizáciách, v Zbore pre občianske záležitosti a po odchode do dôchodku sa stala predsedníčkou Miestnej organizácie Únie žien Slovenska. Spolu s nebohým manželom Milošom založili v obci dva spevácke súbory – Klenotnica a Dolinka. Je členkou Únie slovenských novinárov – seniorov, v ktorej pravidelne prispievala do celoslovenskej i regionálnej tlače. V roku 2001 jej udelili ako prvej žene čestný titul – Významná osobnosť Podjavoriny. I keď jej zdravotný stav nedovoľuje aktívne sa zúčastňovať na kultúrnom živote v obci, teší sa zo svojich vnúcat a pravnučky Ninky.

*V pokojnom, tichom žítia prúde
ďalší rad rokov nech Vám rastie
a každý deň nech sviatkom bude,
prinesie radosť, zdravie, šťastie.*

*Zdvihnime hore čaše,
nech sladkým cvengom za nás vravia
a s nimi spolu srdcia naše
nech Vám dá Pán Boh veľa zdravia!*

BLAHOŽELÁME

50

Emília Hargašová č.d.1303

Drahoslav Černý č.d.319

Luboš Zámečník č.d.494

Mária Paulová č.d.48

Marta Kovačovicová č.d.527

60

Marta Kováčiková č.d.945

Jaroslav Hrevúš č.d.1290

Miroslav Hložka č.d.167

Milan Štrba č.d.1115

70

Ondrej Horňák č.d.76

Emília Magálová č.d.1423

Ján Brezinský č.d.1064

Anna Kubicová č.d.520

80

Emília Rojková č.d.1227

85

Emília Žabková č.d.1407

Antónia Lintnerová č.d.344

NARODILI SA

Adela SADLOŇOVÁ

– rodičom Pavlovi Halgasovi a Zuzane Sadloňovej

Dominika OSTROVSKÁ

– rodičom Vladimírovi a Kataríne Ostrovej

Rodičom blahoželáme k šťastnému príchodu ich dieťaťa na svet.

UZAVRELI MANŽELSTVO

Lukáš KOVAČOVIC – Janka ŠVOKOVÁ

Michal PETRO – Lucia HOBŽOVÁ

Novomanželom blahoželáme k uzavretiu manželstva.

ROZLÚČILI SME SA

Marta LORENCOVÁ č.d. 12 vo veku 65 rokov

Milan TRCHALA č.d. 494 vo veku 75 rokov

Zofia BRÁZDOVIČOVÁ č.d. 344 vo veku 72 rokov

Milan TEPLÍČKA č.d. 494 vo veku 78 rokov

Emil BREZINSKÝ č.d. 1515 vo veku 80 rokov

Vladimír FOJTIČEK č.d. 252 vo veku 67 rokov

Viera HORVÁTOVÁ č.d. 344 vo veku 76 rokov

Pozostalým rodinám vyslovujeme úprimnú sústrasť nad stratou ich blízkych.

SPOMÍNAME

*Tá rana v srdci bolí a nezabudnúť nedovolí,
nám zostali len spomienky a žiaľ.
Už ti nič nemôžeme dať, len kyticu kvetov na hrob
a to žiaľom v srdci spomínať.*

Dňa 4.marca 2009 sme si pripomenuli nedožité
70-te narodeniny a dňa 13.júla 2009

si pripomínáme 5-te výročie úmrtia našej drahej
manželky, mamičky, babičky a prababičky

EMÍLIE SADLOŇOVEJ, rod. Tinkovej.

S láskou a úctou si spomína manžel Rudolf, dcéry Janka, Milka,
Jarka s rodinami, vnúčatá, pravnúčatá a ostatná rodina.

*V ten deň bol tvoj odchod nečakaný,
do slz a smútku bol zahalený.*

Čas plynie, ale smútok a spomienka v srdci zostáva.

Dňa 17.marca 2009 uplynuli 2 roky,

čo nás navždy opustil

MUDr.VLADIMÍR CHOVANEC z Cetune.

S úctou spomína sestra s rodinou.

Už niet návratu, ani nádeje.

Len Kostolanská cestička

nás k hrobu za tebou zavedie.

Dňa 6.júna 2009 uplynul rok, čo sme sa navždy

rozlúčili s **DUŠANOM MEDVEĎOM**

z Kostolného, bytom Cetuna.

S láskou a úctou spomína mama,

sestra Zdenka a družka Jarka s rodinami.

Osud je niekedy veľmi krutý,

nevráti nikdy, čo raz vzal,

zostali iba spomienky,

bolesť v duši a v srdci nevýslovný žiaľ.

Dňa 29.mája 2009 uplynul rok, čo nás navždy

opustil môj syn, manžel, otec a brat

LUBOŠ MATEJÍK zo Bzinc pod Javorinou – Hrubá Strana

S láskou spomína matka, manželka s dcérami Evkou a Ľubkou
a sestra Božena s celou rodinou.

Už štvrtý rok, čo nie si medzi nami.

Odišiel si, zostali sme sami.

*Ťažko je nám bez teba, smutno je nám všetkým,
už nič nie je také ako bolo predtým.*

Ostal smutný ten náš dom, tak veľmi nám tatino

chýbaš v ňom. Kto ho mal rád, nezabudne,

kto ho poznal, spomenie si.

6.júna sme si pripomenuli 4.výročie tragickej udalosti

môjho manžela **VILKA ŠNÁBELA.**

Touto cestou by som sa Vám všetkým hcela poďakovať, ktorí mi
s Katkou a Zuzkou v mojej veľmi ťažkej situácii pomáhate.

Deti Katarína a Zuzana a manželka Mária

Už Ťa nikdy nezobudí slnko ani krásny deň,

na Turanskom cintoríne spíš svoj večný sen.

Dňa 10.mája tohto roku uplynulo 11 rokov,

čo nás navždy opustil náš drahý

syn, manžel, otec, starý otec a brat

MIROSLAV HRAŠNÝ

Kto ste ho poznali

venujte mu s nami tichú spomienku.

S úctou a láskou spomína mama, manželka, deti a ostatná rodina.

